

OR DEKALOGI ELI KYMMENEN KÄSKYÄ, JOHD.

(päivitelty 3.7.2023)

O OPETUKSET <https://gen.fi/o.html>

OR RAAMATTUTUNNIT <https://gen.fi/or.html>

OR Dekalogi eli Kymmenen käskyä, johd.
<https://gen.fi/or-dekalogi.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
1. Johdanto
2. Kymmenen käskyä Rooman kirkon ja luterilaisuuden mukaan numeroituna
(2. Moos. 20:2–17)
  - 3.1 Juutalaisuus
  - 3.2 Ortodoksikirkko
  - 3.3 Roomalaiskatolilaiset ja luterilaiset
  - 3.4 Anglikaanit, reformoidut ja muut protestantit
  - 3.5 Miksi roomalaiskatolilaisilla ja luterilaisilla on erilainen käskyjen numerointi kuin ortodokseilla?
4. Lain kaksi taulua
5. Käskyt kuvaavat Jeesusta
6. Jeesus elää uskovissaan
7. Uskova on samanaikaisesti vanhurskas ja syntinen
8. Aseret hadibrot – käskyt hepreaksi juutalaisen tradition mukaan
  - 8.1 Anochi Adonai
  - 8.2 Lo jihje
  - 8.3 Lo tisa
  - 8.4 Zachor et
  - 8.5 Kabad et
  - 8.6 Lo tirtsach
  - 8.7 Lo tin'af
  - 8.8 Lo tignov
  - 8.9 Lo ta'ane
  - 8.10 Lo tachmod

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Aseret hadibrot

https://he.wikipedia.org/wiki/עשרת_הדיברות

Jumalan kuvaaminen

<https://www.luterilainen.net/jumalan-kuvaaminen/>

Käskyjen numerointi eri uskontokunnilla

https://www.ortodoksi.net/index.php/Kymmenen_käskyä

1. JOHDANTO

Dekalogi eli kymmenen käskyä (jatkossa allekirjoittaneen dokumenteissa erisnimenä Kymmenen käskyä) on kirjoitettuna kahteen kertaan Toorassa eli Mooseksen kirjoissa: Toisessa Mooseksen kirjassa luvussa 20 ja uudestaan Viidennessä Mooseksen kirjassa luvussa 5.

δεκαλόγος dekalogos kreik. kymmenen käskyä, "kymmensana"

Jos et vielä muista ulkoa näitä kahta lukua – 2. Moos. 20 ja 5. Moos. 5 – niin nyt ne olisi syytä opiskella: 2. Moos. 20 ja 5. Moos. 5.

Tuota jälkimmäistä kohtaa seuraa heti seuraavassa luvussa (5. Moos. 6) ns. Israelin uskontunnustus eli Shma Israel -rukous: "Kuule, Israel! Herra meidän Jumalamme, Herra on yksi. Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi..." (5. Moos. 6:4–). Tämäkin on sellainen raamatunkohta, jonka kristityn on syytä muistaa.

2. KYMMENEN KÄSKYÄ ROOMAN KIRKON JA LUTERILAISUUDEN MUKAAN NUMEROITUNA (2. Moos. 20:2–17, 2Moos20)

2.1 ENSIMMÄINEN KÄSKY

2. Minä olen Herra, sinun Jumalasi,
joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

3. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

4. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa,
älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa,
älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä,
äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla.

5. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä.
Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala,
joka kosten isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen,
niille, jotka minua vihaavat;

6. mutta teen laupeuden tuhansille,
jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.

2.2 TOINEN KÄSKY

7. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.

2.3 KOLMAS KÄSKY

8. Muista pyhittää lepopäivä.

9. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi;

10. mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on.

11. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sen tähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.

2.4 NELJÄS KÄSKY

12. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa."

2.5 VIIDES KÄSKY

13. Älä tapa.

2.6 KUUKES KÄSKY

14. Älä tee huorin.

2.7 SEITSEMÄS KÄSKY

15. Älä varasta.

2.8 KAHDEKSAS KÄSKY

16. Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.

2.9 YHDEKSÄS KÄSKY

17a. Älä himoitse lähimmäisesi huonetta.

2.10 KYMMENES KÄSKY

17b. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.

(2. Moos. 20:2–17, rinn. 5. Moos. 5:6–21)

3. KÄSKYJEN NUMEROINTI JUUTALAISSUUDESSA JA KRISTILLISISSÄ KIRKOISSA

Käskyjen numerointi eri uskontokunnilla:

käsky	ortodoksit	katoliset ja luterilaiset	juutalaiset	anglikaanit, reformoidut ja muut protestantit
<i>Minä olen Herra, sinun Jumalasi</i>	1	1	1	--
<i>Sinulla ei saa olla muita jumalia</i>	1	1	2	1
<i>Älä tee itsellesi jumalankuvaa</i>	2	1	2	2
<i>Älä käytä väärin Herran, Jumalasi, nimeä</i>	3	2	3	3
<i>Muista pyhittää lepopäivä</i>	4	3	4	4
<i>Kunnioita isääsi ja äitiäsi</i>	5	4	5	5
<i>Älä tapa</i>	6	5	6	6
<i>Älä tee aviorikosta</i>	7	6	7	7
<i>Älä varasta</i>	8	7	8	8
<i>Älä todista valheellisesti toista ihmistä vastaan</i>	9	8	9	9
<i>Älä tavoittele toisen taloa</i>	10	9	10	10
<i>Älä tavoittele hänen vaimoaan ... jne.</i>	10	10	10	10

www.ortodoksi.net

Luokat: Raamattu Vanha testamentti

Käskyjen numerointi eri uskontokunnilla

https://www.ortodoksi.net/index.php/Kymmenen_käskyä

3.1 JUUTALAISUUS

Juutalaisen perinteen mukaisesti käskyt jaetaan ja numeroidaan niin, että ensimmäiseen käskyyn kuuluu pelkästään jae 2:

2. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

Seuraavat jakeet 3–6 muodostavat oman käskynsä, joka on juutalaisilla toinen käsky:

3. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

4. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa jne.

3.2 ORTODOKSIKIRKKO

Ortodoksikirkolla ensimmäiseen käskyyn kuuluvat jakeet 2 ja 3:

2. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

3. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

Seuraavat jakeet 4–6 muodostavat ortodoksikristittyjen toisen käskyn:

4. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa jne.

3.3 ROOMALAISKATOLILAISET JA LUTERILAISET

Rooman kirkolla ja sitä seuranneilla luterilaisilla ensimmäiseen käskyyn kuuluvat jakeet 2–6:

2. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.
3. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.
4. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa jne.

3.4 ANGLIKAANIT, REFORMOIDUT JA MUUT PROTESTANTIT

Anglikaanit, reformoidut kirkot ja muut protestantit aloittavat käskyjen numeroinnin vasta jakeesta 3, joka on siten heidän ensimmäinen käskynsä:

3. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.

Seuraava jakeet 4–6 ovat ortodoksikirkon tavoin toinen käsky:

4. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa jne.

3.5 MIKSI ROOMALAISKATOLILAISILLA JA LUTERILAISILLA ON ERILAINEN KÄSKYJEN NUMEROINTI KUIN ORTODOKSEILLA?

Meillä luterilaisilla on Rooman kirkon perinnettä seuraten yhdistetty jakeet 2–6 ensimmäiseksi käskyksi. Tämä johtuu kirkkohistoriasta. Idän ja lännen kirkoilla oli – ja on kaiketi yhä edelleenkin – erimielisyys ja riita siitä, saako Jeesusta kuvata kolmiulotteisella patsaalla vai vain kaksiulotteisella maalauksella eli ikonilla (kuvalla).

Lännen kirkossa eli latinankielisessä Rooman kirkossa oltiin sitä mieltä, että lihaksi tulleesta Herrasta saa tehdä kolmiulotteisen kuvapatsaan. Idän kirkoissa eli kreikankielisessä Konstantinopolin kirkossa ja sen itäisissä sisarkirkoissa puolestaan patsastaiteen opetettiin rikkovan jumalankuvan tekemisen kieltoa. Lännessä haluttiin siksi upottaa tuo Älä tee itsellesi jumalankuvaa -kielto osaksi ensimmäistä käskyä, jotta se ei saisi liian suurta itseisarvoa ja huomiota.

Teologisesti en pidä Jeesus-patsaiden tai krusifiksien kieltämistä perusteltuna: koska Jumala itse syntyi materiaan, lihaan, kolmiulotteiseksi "patsaaksi", niin en näe mitään syytä kieltää hänen kuvaamistaan kolmiulotteisena, sen enempää kuin tietenkään myös kaksiulotteisena kuvana. Synti asiasta muodostuu silloin,

kun kuvia tai patsaita aletaan pitää itsessään pyhinä, jopa palvottavina ja ihmeitä tekevinä.

Lännessä tapahtuneesta käskyjen uusnumeroinnista seurasi se ongelma, että käskyjä jäi jäljelle vain 9, joka ei ole muistisääntölukuna ollenkaan niin hyvä kuin kummankin käden kaikki sormet mukaan ottava luku 10. Ja onhan jo VT:n ajoista alkaen näihin käskyihin viitattu termillä "kymmenen sanaa".

Ongelma ratkaistiin sillä, että viimeinen käsky jaettiin kahteen osaan: "Älä himoitse lähimmäisesi huonetta eli taloa/omaisuutta" on siis tosiasiaa aivan sama käsky kuin "Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa jne." Mutta tulipahan taas täyteen tasaluku 10!

Lännen kirkon lapsena uskonpuhdistajamme Martti Luther seurasi uutta numerointia, jossa 1. ja 2. käsky on yhdistetty yhdeksi käskyksi ja 10. käsky puolestaan jaettu kahdeksi käskyksi. Allekirjoittanutkin liittyy tähän lännen kirkon perinteeseen. Itse käskyjen sisältöön ja niistä saarnaamiseen jaotuksella ei ole – tai ainakaan pitäisi olla – vaikutusta.

Jumalan kuvaaminen

<https://www.luterilainen.net/jumalan-kuvaaminen/>

4. LAIN KAKSI TAULUA

Ensimmäisen taulun käskyt (Rooman kirkolla ja luterilaisilla 1.–3., muilla 1.–4.) koskevat suhdetta Jumalaan. Ne ovat siten ankkuri, johon toisen taulun ihmisten välisiä suhteita koskevat käskyt (4.–10. / 5.–10.) kiinnittyvät.

Jumalalta me saamme elämän ja myös voiman käskyjen täyttämiseen. Herralle me olemme erityisesti kuoleman hetkellä ja viimeisellä tuomiolla vastuussa teoistamme. Vain tätä ensimmäisen taulun taustaa vasten myös toisen taulun käskyt saavat painavuutensa ja sitovuutensa.

Kyllä Jeesuksen uskosta osaton maailman lapsikin ymmärtää toisen taulun lait. Onhan jokaisen ihmisen omassatunnossa mittari, joka osoittaa oikean ja väärän rajaa suhteessa toiseen ihmiseen. Jokainen tietää kyllä, miten toivoo lähimmäistensä käyttäytyvän suhteessa itseensä: kukapa meistä haluaa tai edes sietää sitä, että meitä ei kunnioiteta, meitä pahoinpidellään tai jopa tapetaan, meidän puolisoimme vietiään, meiltä varastetaan, meille tai meistä valehdellaan tai meille kuuluvaa tavoitellaan ja himoitaan.

Myös Pyhästä Hengestä osaton luonnollinen eli lihallinen ihminen pystyy näitä

toisen taulun käskyjä noudattamaan, ulkonaisesti joskus jopa lähes moitteettomasti. Tosin tarkkaan tutkittaessa tuo nuhteettomuus kyllä karisee ja osoittautuu ulkokultaiseksi. Mutta joka tapauksessa toisen taulun lähimmäissuhteita koskevat lait ovat tuttuja ja ymmärrettäviä jokaiselle ihmiselle uskosta/uskonnosta ja kulttuurista riippumatta. Jopa rikollisjärjestöjen ja mafian keskuudessa on noudatettava järjestön jäsenten kesken toisen taulun käskyjä: jos ne rikotaan, järjestö menettää pian toimintakykynsä ja hajoaa.

Siellä missä halutaan välttää sitä ristiriitaa ja pahennusta, joka syntyy tämän perkeleen vallassa olevan maailman ja toisaalta vain yhtä Raamatun Totuutta sekä erityisesti vain yhtä Jeesus-pelastustietä saarnaavan kristinuskon välillä, on suuri kiusaus keskittyä vain toiseen tauluun ja pitää moraalisaarvoja. Toki moraalisaarnakin voi aiheuttaa pahennusta, erityisesti rappiotilassa olevassa länsimaailmassa, mutta ihmissuhteisiin keskittyvä lakisaarna on silti luonnostaan lakivanhurskaan ihmisen hyväksyttävissä. Ensimmäinen taulu ja nimenomaan sen yksin, vain ja ainoastaan täyttävä Herra Jeesus Kristus on sen sijaan luonnolliselle ihmiselle, niin juutalaiselle kuin pakanalle, pahennus ja hullutus (1Kor01_23).

5. KÄSKYT KUVAAVAT JEESUSTA

Kymmentä käskyä tutkittaessa on tärkeä huomata, että alkukielessä hepreassa suurin osa niistä ei ole kieliopillisesti tutkittuina käskyjä vaan toteamuksia (indikatiiveja). Käskyjä (imperatiiveja) on vain yksi, kieltoja ei yhtään:

- 1. – – Sinulla ei ole muita jumalia. Sinä et tee itsellesi jumalankuvaa.
- 2. Sinä et käytä Herran, sinun Jumalasi nimeä, vääryyteen/turhuuteen.
- 3. Muistaminen sapatinpäivän sen pyhittämiseksi.
- 4. Kunnioita isääsi ja äitiäsi. [Tämä on poikkeuksellisesti käsky.]
- 5. Sinä et tapa.
- 6. Sinä et tee huorin/aviorikosta.
- 7. Sinä et varasta.
- 8. Sinä et lausu väärää todistusta lähimmäisestäsi.
- 9. Sinä et himoitse/tavoittele lähimmäisesi omaisuutta.
- 10. Sinä et himoitse/tavoittele lähimmäisesi aviopuolisoa jne.

Tästä opimme tärkeimmän opetuksen käskyistä – kuten myös kaikesta muusta, mitä Pyhään Raamattuun on kirjoitettu: kaikki kirjoitukset, myös käskyt, tähtäävät Jeesukseen Kristukseen. Kymmenen käskyä on yksi rakkaan Vapahtajamme monista nimistä, ja siksi allekirjoittaneen dokumenteissa niistä voidaan käyttää henkilönimien tapaan isoja alkukirjaimia: Kymmenen käskyä. Kaikki, mitä Raamatussa on, kuvaa ja kertoo, kuka ja millainen on ihmiseksi

maan päälle syntyvä Jumalan ainosyntyinen Poika. Kymmenen käskyä kuvaavat täydellistä ja synnitöntä ihmistä eli Vapahtajaamme.

6. JEESUS ELÄÄ USKOVISSAAN

Sen enempää minusta kuin sinustakaan ei ole oman lihamme eli vanhan langenneen ihmistemme puolesta Kymmenen käskyn täyttäjiksi. Mutta Jeesus ne kaikki rikkeettä ja virheettä piti. Jeesus täyttää yhä tänäkin päivänä käskyjä niissä, jotka ovat uudestisyntyneet Jumalan Sanan ja Pyhän Kasteen kautta Pyhän Hengen voimasta hänen omikseen.

2. Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.
3. Jokainen, joka panee häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä, niin kuin hän on puhdas.
4. Jokainen, joka tekee synnin, tekee myös laittomuuden; ja synti on laittomuus.
5. Te tiedätte hänen ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä.
6. Kuka ikinä hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.
7. Lapsukaiset, älköön kukaan saako teitä eksyttää. Se, joka vanhurskauden tekee, on vanhurskas, niin kuin hän on vanhurskas.
8. Joka syntiä tekee, se on perkeleestä, sillä perkele on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot.
9. Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan Siemen pysyy hänessä; eikä hän saata syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.
10. Siitä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia.

Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta,
ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta. (1. Joh. 3:2–10, 1Joh03)

7. USKOVA ON SAMANAIKAISESTI VANHURSKAS JA SYNTINEN

Jumalan lapsi täyttää tänäkin päivänä käskyjä. Mutta samalla meissä yhä elää myös lihallinen ihminen, vanha langennut Aadam, joka vikoilee ja tuottaa meissä ja meidän kauttamme huonoa hedelmää.

8. Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä,
niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä.

9. Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas,
niin että hän antaa meille synnit anteeksi
ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.

10. Jos sanomme, ettemme ole syntiä tehneet,
niin me teemme hänet valehtelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

1. Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi.
Mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän luona,
Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.

2. Hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän,
vaan myös koko maailman syntien. (1. Joh. 1:8–2:2, 1Joh01, 1Joh02)

9. – – kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin
alla,

10. niin kuin kirjoitettu on: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei
ainoatakaan,

11. ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa.

12. Kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet.
Ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

19. Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu
lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi
syylliseksi Jumalan edessä –

20. sen tähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi

lain teosta, sillä lain kautta tulee synnin tunto.

21. Mutta nyt Jumalan Vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

22. se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla. (Room. 3:9–12, 19–23, Room03)

Jeesukseen kastettu uskova ihminen on samanaikaisesti Jeesuksen tähden vanhurskas ja pyhä, mutta oman itsensä kautta syntinen (lat. simul iustus et peccator). Herran tahto on, että uusi hengellinen ihminen meissä kasvaa ja vanha lihallinen ihminen vähenee. Tämä on mahdollista vain siten, että seurustelemme runsaasti Jumalan sanan kanssa – että uusi ihminen meissä saa hengellistä ravintoa. Seurakunnan keskellä saamme Sanan lisäksi myös puhdistusta ja uskon vahvistusta ripistä ja Herran pyhästä ehtoollisesta.

8. ASERET HADIBROT

– KÄSKYT HEPREAKSI JUUTALAISEN TRADITION MUKAAN

Aseret hadibrot

https://he.wikipedia.org/wiki/עשרת_הדיברות

H8 2. Moos. 20 (teksti)

<https://gen.fi/h8-02-20.html>

עֲשֵׂרֶת-הַדְּבָרִים עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרִים

BH aseret hadvarim, "ne kymmenen sanaa"

עֲשֵׂרֶת-הַדְּבָרוֹת עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרוֹת

PBH aseret hadibrot, "ne kymmenen puhetta/sanaa/lausetta"

עֲשֵׂרֶת-הַדְּבָרוֹת הֵם:

Aseret hadibrot hem: Kymmenen puhetta/sanaa/lausetta ovat nämä:

8.1 ANOCHI ADONAI

אָנְכִי יְהוָה, אֱלֹהֶיךָ,
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ-מִצְרַיִם.
— אֱמוּנָה בַּאֱלֹהִים.

Anochi Jahve/Adonai, Eloheicha, asher hotseticha me'erets Mitsraim.

– Emuna be'Elohim.

Minä olen Jahve/Herra, sinun Kolminaisuusjumalasi,
joka toin sinut ulos/pois Egyptin maasta.

– Usko Kolminaisuusjumalaan/"Kolminaisuusjumalassa".

8.2 LO JIHJE

לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי.
לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ כֶּסֶל, וְכֹל-תְמוּנָה.
— אִסּוּר-עֲבוֹדָה זָרָה וְאִסּוּר-עֲשִׂית-צִלְמִים.

Lo jihje lecha elohim acherim al Panai.

Lo ta'ase lecha fesel, vechol tmuna.

– Isur avoda zara ve'isur asijat tslamim.

Sinulla ei ole / tule olemaan muita/vieraita jumalia
vastoin minun Kasvojani/Messiastani.

Et tee itsellesi epäjumalankuvaa etkä mitään kuvaa.

– Epäjumalanpalveluksen kielto ja patsaiden tekemisen kielto.

8.3 LO TISA

לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם-יְהוָה, אֱלֹהֶיךָ, לְשׁוּא.
— אִסּוּר-נְשִׂיאת-שֵׁם-יְהוָה לְשׁוּא.

Et nosta/käytä/lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä turhuuteen/vääryyteen.

– Kielto nostaa/käyttää/lausua Herran nimeä turhuuteen/vääryyteen.

8.4 ZACHOR ET

זָכוֹר אֶת יוֹם-הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.

— מִצְוֹת-קְדוֹשׁ-הַשַּׁבָּת בְּדִבְרֵימ.

Sapatinpäivän muistaminen sen pyhittämiseksi.

– Käsky sapatin pyhittämiseksi Viidennen Mooseksen kirjan mukaan.

8.5 KABED ET

כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ.

— מִצְוֹת-כְּבוֹד-אָב וְאִם.

Kunnioita isääsi ja äitiäsi.

– Isän ja äidin kunnioittamisen käsky.

8.6 LO TIRTSACH

לֹא תִרְצַח.

Et tapa/murhaa/tee henkirikosta.

8.7 LO TIN'AF

לֹא תִנְאַף.

Et tee huorin/aviorikosta.

8.8 LO TIGNOV

לֹא תִגְנוֹב.

Et varasta.

8.9 LO TA'ANE

לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד-שִׁקָּר.

— אִסוּר-עֵדוּת-נֶשְׁקָר.

Et lausu/"vastaa" ystävääsi/lähimmäistäsi vastaan valheen todistusta.

– Väärin todistamisen kieltö.

8.10 LO TACHMOD

לֹא תִהְיֶה מְחַמֵּד.

Et himoitse/tavoittele toisen omaa, pyri saamaan itsellesi toiselle kuuluvaa.